

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **O. P.**, zast. advokátkou JUDr. Annou Haisovou, se sídlem Brno, Novobranská 14, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 17. března 2005, č. j. 36 Az 25/2004 – 47,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobkyně (stěžovatelka) brojí proti rozsudku shora označenému, kterým byla zamítnuta žaloba podaná proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 4. prosince 2003, č. j. OAM-1613/AŘ-2002, jímž byl zamítnut rozklad a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odbor azylové a migrační politiky, ze dne 7. 11. 2001, č. j. OAM-5670/VL-07-K01-2001, kterým byl návrh na zahájení řízení o udělení azylu zamítnut jako zjevně nedůvodný podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen zákon o azylu) a bylo rozhodnuto, že účastnice řízení nesplňuje důvody udělení azylu podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a nevztahuje se na ni překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Důvodem tohoto postupu byla skutečnost, že žalobkyně přicestovala do České republiky přes území Slovenské republiky, kde mohla o azyl požádat, jakožto v tzv. bezpečné třetí zemi.

Stěžovatelka v kasační stížnosti tvrdí, že při zjišťování skutkové podstaty její žádosti o azyl správní orgány nedodržely ustanovení správního řádu, zejména § 32 odst. 1. Trvá tedy na tom, že byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tak vytýkanou vadu měl soud napadené rozhodnutí zrušit. Celá věc je posuzována totiž jen v návaznosti na to, že stěžovatelka podala žádost o azyl jen proto, aby zabránila svému vyhoštění. Přitom dle jejích slov od začátku uváděla, že příčinu odchodu ze své země spatřovala v ohrožení jejího života skupinou osob (mafii), což bylo trpěno úřady země původu. S touto skutečností se správní orgány vůbec nezabývaly a tím porušily při zjišťování důvodů azylu zákon, neboť v souladu s § 32 odst. 1 správního řádu nezjistily přesně a úplně, zda v jejím případě není důvodná obava z pronásledování ve vztahu k její příslušnosti k určité sociální skupině. Tímto postupem byl porušen jak správními orgány, tak i soudem I. stupně čl. 33 Ženevské úmluvy a Dohoda mezi vládou ČR a vládou Moldavské republiky, podepsaná dne 7. 8. 2003, účinná od 9. 9. 2004, publ. pod č. 116/2004 Sb. m. s. Stěžovatelka navrhuje přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, zrušení napadeného rozhodnutí Krajského soudu v Brně a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak rozhodnutí správního orgánu, tak napadené rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku byly vydány v souladu s právními předpisy.

Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 s. ř. s., neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

V souladu s ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné /ust. § 103 odst. 1 písm. c) cit. zák./ nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné /ust. § 103 odst. 1 písm. d) cit. zák./, jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. Ke skutečnostem, které stěžovatelka uplatnila poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédne, proto nebyly vzaty v úvahu stěžovatelkou uváděné námitky o porušení čl. 33 Ženevské úmluvy, Dohody mezi vládou ČR a vládou Moldavské republiky, ani příslušnost stěžovatelky k určité sociální skupině. Skutkovým základem pro rozhodnutí kasačního soudu se tedy mohly stát pouze skutečnosti a důkazy, které byly uplatněny před soudem, jenž vydal napadené rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Krajského soudu v Brně v mezích důvodů uplatněných, jež lze podřadit pod ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Důvodem kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jsou vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

K tomu soud upomíná, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel v napadeném rozhodnutí, je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učiněnému správnímu skutkovému závěru, ve spisu obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, resp. je nedostačující k učinění správního skutkového závěru. Z textu kasační stížnosti však nelze zjistit pro její strohou obecnost, jakými konkrétními vadami mělo trpět řízení před správním orgánem, pro které měl soud napadené rozhodnutí zrušit a které stěžovatelka v řízení před tímto soudem uplatnila. Stěžovatelka v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu uvedla mimo jiné i týž obecný důvod dle správního řádu. Soud se jím zabýval a došel k následujícímu: stěžovatelka měla po provedeném rozboru legální definice pojmu bezpečné třetí země reálnou možnost požádat o udělení azylu na Slovensku (bezpečná třetí země) a správní orgán nepochybil, když žádost stěžovatelky jako zjevně nedůvodnou zamítl. Ze smyslu § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu vyplývá nedůvodnost námitky, že žalobkyně o možnosti požádat o azyl na Slovensku nevěděla, případně o tom neuvažovala, či dokonce na Slovensku nechtěla o azyl požádat.

Podstata stěžovatelčiných potíží spočívala v tom, že si půjčila peníze na byt, ale než došlo k jeho převodu, ztratila s prodávajícími kontakt, takže neměla ani peníze ani byt. Věřitelé po ní vymáhali půjčené peníze, tyto však stěžovatelka nesplácela, proto jí začali vyhrožovat, což stěžovatelka označuje jako „potíže s mafií“. Proto odcestovala ze země původu, její cesta vedla přes Ukrajinu a Slovenskou republiku.

Stěžovatelka dále napadá rozhodnutí soudu prvního stupně z důvodu porušení § 32 odst. 1 správního řádu (správní orgán je povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Přitom není vázán jen návrhy účastníků řízení). Kasační stížnost však neuvádí, jakými konkrétními vadami mělo trpět řízení před správním orgánem, pro které měl soud napadené rozhodnutí zrušit a které stěžovatelka v řízení před tímto soudem uplatnila. Z obsahu spisu plyne, že žalovaný si opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí (§ 32 odst. 1 správního řádu), takže vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci; z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí, jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě nichž rozhodoval; nic ze správního spisu nenaznačuje, že by se žalovaný nezabýval touto věcí odpovědně a svědomitě. Protože námitky ohledně procesního předpisu byly uvedeny zcela obecně, soud se jimi dále nezabýval.

Správní orgán správně zjistil skutkový stav věci, vycházejí z Protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 19. 9. 2001, a správně aplikoval jednotlivá ustanovení zákona o azylu. V tomto případě převažuje fakt, že stěžovatelka přicestovala do České republiky z třetí bezpečné země. Součástí spisu je hodnotící zpráva Ministerstva vnitra, podle níž je nepochybné, že Slovenská republika je bezpečnou třetí zemí. Legální definici bezpečné třetí země obsahuje ustanovení § 2 odst. 2 zákona o azylu, podle níž se takovouto zemí rozumí stát jiný než stát posledního trvalého bydliště, ve kterém cizinec pobýval před vstupem na území a do kterého se může tento cizinec vrátit a požádat o udělení postavení uprchlíka podle mezinárodní smlouvy, aniž by byl vystaven pronásledování, mučení, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu. Stát není bezpečnou třetí zemí, pokud na něj lze vztáhnout překážky vycestování podle § 91.

Kasační soud může odkázat na podrobné důvody soudu I. stupně, jež se nevyhnuly ani popisu problémů, s nimiž se stěžovatelka ve své vlasti potýkala. Ovšem je třeba vycházet ze skutečnosti, že subjektivní právo na azyl je právem na nezbytnou ochranu

před pronásledováním v zemi původu, ale nikoliv právem vybrat si zemi, ve které žadatel o azyl bude chtít toto své právo uplatnit. Stěžovatelka vycestovala způsobem, kdy nebyla fakticky ani jinak omezena ve volném pohybu, stěžovatelka měla možnost dopravní prostředek opustit, byla v kontaktu s orgány celní a pasové kontroly a měla možnost o azyl bez problémů požádat. Nejednalo se o případ, kdy by byla ve svém volném pohybu omezena, což většinou souvisí s nelegálním přechodem hranic. Okolnost, že rozhodnutí, ve které zemi podá žádost o azyl, záleží pouze na žalobci, s sebou nepřináší žádný právní důsledek při podání návrhu na zahájení řízení o udělení azylu. Z volního aspektu nelze učinit závěr o právním nároku stěžovatelky na výběr země, ve které bude chtít žít jako azylant.

Krajský soud v Brně dospěl při přezkoumávání rozhodnutí žalovaného ke stejnému závěru jako žalovaný správní orgán, tedy že stěžovatelka neuvedla v řízení o udělení azylu žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu a žalovaný tedy nepochybil, když žádost žalobkyně zamítl jako zjevně neodůvodněnou dle § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Na základě výše uvedeného soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Je zřejmé, že stěžovatelce stále svědčí právo požádat o udělení azylu na Slovensku ve smyslu § 16 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 2 odst. 2 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že nebyly zjištěny vytýkané vady správního řízení, pro které měl soud I. stupně napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Pokud se po přezkoumání rozhodnutí správního orgánu v intencích soudního řádu správního onen soud ztotožnil se závěry obsaženými v rozhodnutí žalovaného, když tyto závěry shledal správnými, nezbylo mu, než žalobu proti rozhodnutí správního orgánu zamítnout.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že důvody uvedené v kasační stížnosti stěžovatelem podřazené pod ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., nebyly prokázány, a proto podanou kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalovanému, který byl v řízení úspěšný, náklady řízení nevznikly, resp. je neúčtoval. Proto soud rozhodl, že žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 14. září 2005

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu